

Učiteljski Tovariš.

Glasilo avstrijskega jugoslovanskega učiteljstva.

Vsebina: Učiteljsko vprašanje. — Pokojninski užitki avstrijskega učiteljstva po stanju 1. prosinca 1902. — V Benetke! — Društveni vestnik. — Književnost in umetnost. — Vestnik. — Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Učiteljsko vprašanje.

(Dopis iz Gorice.)

„Denar se dobi, ako se hoče.
Dobimo ga, da plačamo učitelje!“
Dr. H. Tuma.

Ko je bil sprejet zadnji priboljšek učiteljskim plačam, je pozdravil dr. Tuma oni priboljšek kot pričetekboljšanju gmotnega stanja našega učiteljstva. Občutek po dovitvi onega malega priboljška je bil ta, da se je dalo nekaj malega, da pa stojimo pred rešitvijo učiteljskega vprašanja tu skoro tako kakor poprej, kajti storjen je bil s priboljškom le mal korak naprej, kakor je odmevalo iz učiteljskih vrst.

Učiteljstvo je vložilo na deželni zbor zopet prošnjo za ureditev svojega gmotnega stanja in že v prvi seji deželnega zbora v soboto smo čuli radi tega glasove od obeh stranij deželnih poslancev.

Dr. Luzzatto je stavil predlog, da se izvoli šolski odsek 7 členov, kateri naj se bavi temeljito z učiteljskim vprašanjem ter stavi predloge. — Dr. Luzzatto je govoril kot zastopnik svoje frakcije v laškem klubu.

Oglasil pa se je tudi dr. Marani kot zastopnik ostalega dela laškega kluba ter se pridružil nazorom dr. Luzzatta, ki merijo na to, da se končno uredi tudi v naši deželi plačilo učiteljev.

Oglasil se je tudi dr. Tuma, ki se je potegnil kot zastopnik narodno-napredne stranke za učiteljstvo, pridružuje se obema predgovornikom, da je končni čas, da se reši učiteljsko vprašanje v naši deželi.

Od treh stranij smo torej čuli glas, da treba naše učiteljstvo plačati! Nadejamo se, da bodo te tri strani v deželnem zboru tudi dovolj močne, da se uresničijo lepe besede, katere smo čuli v soboto v prilog učiteljstvu. Vrhu tega je bil predlog, da se izvoli šolski odsek, sprejet soglasno, in v njem so zastopniki vseh strank. Pričetek akcije, katera meri na to, da se ugotovi zahtevam učit., je torej kar najboljši.

Sosednje dežele so nas že pred lepim časom prehiteli s primerno rešitvijo učiteljskega vprašanja. Kaj čuda, da prihajajo potem vedno pogosteje in vedno odločneje iz vrst učiteljstva v naši deželi glasovi, da naj se kaj stori tudi za naše učiteljstvo. Umevno, da radi tega, ker je gmotno stanje učiteljstva drugodi urejeno dostojneje, bežijo učitelji in učiteljice iz naše dežele drugam, akoravno bi rajši službovali doma v Primorju, kjer jim je tekla zibelka.

O učiteljskem vprašanju se je v zadnjih časih premnogo pisalo in razpravljalo. Čuli so se najraznovrstnejši nasveti, različna mnenja, bil se je boj, kateri pa ni mogel drugače končati nego s tem, da so prevladali nazori, katere je gojilo naše učiteljstvo že davno glede ureditve svojega gmotnega stanja, in da je prodrlo prepričanje, da so opravičene učiteljske zahteve in da se mora istim tudi ugoditi. Besed je bilo dovolj, sedaj naj jim sledijo dejanja! Prišli smo do alternative: ali pomagati učiteljstvu ali pa ostanemo nekega lepega dne brez učiteljev in šola propade. Kaj takega pa ne more želeti nikdo, komur je le malce pri srcu blagor našega ljudstva, kdor le malce ve ceniti važnost ljudske šole. Učiteljstvo je velevažen faktor v našem javnem življenju, in s povzdigo učiteljstva povzdignemo tudi šolo, katere važnost se ponekod le še premalo ceni.

Da se uredijo učiteljske plače, treba seveda denarja. To je bila baš ona stran, na katero se je trkalo, ali se ni hotela odpreti. Znamenito pa je prav v tem pogledu, kaj so rekli govorniki v deželnem zboru: dr. Luzzatto, dr. Marani in dr. Tuma. Dr. Luzzatto je povdarjal, da učiteljstvo v sedanjem položaju ne more živeti, kakor se zahteva, dr. Marani je rekel, da treba zagotoviti existenco učiteljem, da torej treba dobiti denar v tako svrhu, dr. Tuma pa je v nekakem superlativu, povdarjaje stališče, katero gre učitelju, rekel, da denar se dobi, ako se hoče. Dobimo ga, da plačamo učitelje! O kaki posebni težavi, dobiti denar za plačilo učiteljev, ni bilo niti omembe, marveč iz govorov izercpamo markanten pojav, kakor da so z denarnim vprašanjem na čistem, in da se dobi modus, po katerem se zagotovi poštemu delu učiteljstva poštemo plačilo na tak način, da bomo v obče zadovoljni.

Zato pa pozdravljamo kot prijatelji napredka v dežel. zboru započeto akcijo v to svrhu, da pridemo za drugimi deželami tudi mi končno na dan z rešitvijo učiteljskega vprašanja v taki meri, da se postavita veljava in ugled učitelja na ono višino, katera jima pritiče, s čemur povzdignemo tudi vspehe naše ljudske šole ter si zagotovimo dobro, značajno in pridno učiteljstvo, ki se bo zavzemalo s pravo unemo za svoj vzvišeni poklic.

Pozdravljamo započeto akcijo v tako svrhu, pričakujе skorajšnje ugodne rešitve perečega učiteljskega vprašanja tudi v naši deželi, da ne bo povsodi zaostajalo za drugimi.

„Soča“.

Pokojninski užitki avstrijskega učiteljstva

(Kronka)

Ponatis iz 9. številke „Beamtenzeitung“

B = Staatsbeamter (Staatslehrperson). D = Staatsdiener. W = Witwe. P = Pension. WP = Witwenpension. Erz = Erziehungsbeiträge. C = Con-

Kronland Datum des Gesetzes	Ruhegenüsse von den Beamten und Lehrpersonen										
	Abfertigung vor 10 anrechenbaren Dienstjahren	Pensionierung vor 10 anrechenbaren Dienstjahren	Pensionsbezug mit 10 anrechen- baren Dienstjahren Alljährliches Wachsen der Pensionsbezüge	Minimalpension	Höhe der für den Pensionsfond zu leistenden Beiträge	Höchstaussmass der Pensionsbezüge von					
						Volksschul-			Bürgerschul-		
Lehrern	Lehrer- rinnen	Oberlehrern und Leitern 1 cl. Schulen	Lehrern	Lehrer- rinnen	Directoren						
Civil- Staatsbeamte (Staatslehrpers.) und Diener 14. Mai 1896	Sie beträgt bis zu 5 Dienstjahren den ein- fachen, von 6—10 Dienstjahren den zwei- fachen Jahresgehalt, wenn die Dienstesent- sagung nicht freiwillig oder die Entlassung nicht im Disciplinar- wege geschah (§ 3)	B und D, welche infolge Krankheit oder infolge einer von ihnen nicht ab- sichtlich herbeigeführ- ten körperlichen Be- schädigung dienstun- tauglich geworden sind, werden nach 5 Dienst- jahren so behandelt, als ob sie 10 Dienstjahre wirklich zurückgelegt hätten (§ 2)	40% 2% (§ 1)	B 800 D 400 (§ 1)	3% v. den für d. P anrechenbaren Bezügen (§ 15)	R a n g s e l a s s e n					Uebungs- schul- lehrer: 3500 — Pro- fessoren: 5400
Böhmen Noch nicht sanc- tioniert. Vom Landtage am 5. Juli 1901 be- schlossen	Wie Staatsbeamte (§ 57)	Wie Staatsbeamte (§ 58)	Wie Staats- beamte Bei eigenen Reli- gionslehrern 24% (§ 28)	—	Im ersten Jahre nach der Lehr- befähigungsprü- fung u. von jeder für die P an- rechenbaren Ge- haltserhöhung 10%, in jedem anderen J 3% (§ 75)	2800	Wie VL	3000 bis 3200	3500	Wie BL	3900 und 4000
Bukowina 30. Jänner 1873	1- bis 1½fache JG (§ 62)	—	1/3; mit 15 Dienst- jahren 2/3, mit jedem weiteren Quinquennium 1/3 (§ 63)	—	Wie Böhmen, aber statt 3% nur 2% (§ 80)	2000	Wie VL	2060 bis 2340	2760	Wie BL	2960 V u B 3160
Dalmatien 18. Juli 1895	1½fache JG (§ 41)	Vermögenslose Lehr- personen, die ohne ihr Verschulden dienst- u. sonst erwerbsunfähig werden, erhalten über ihre Ansuchen an Stelle der Abfertigung 1/3 des JG als P (§ 42)	1/3 des JG Mit 15 J 15/35 — 1/35 (§ 43)	—	Wie Bukowina (§ 58)	III. 1520 II. 1710 I. 1900	III. 1216 II. 1368 I. 1520	III. 1640 II. 1910 I. 2100	2660	2128	3060
Galizien 17. Juli 1898 und 1. Jänner 1889	Der Landesschulrat be- stimmt die Abfertigung; doch darf diese den 1½fachen JG nicht über- steigen (Art. 40 : 1898)	Bei Verlust des Angen- lichtes, bei Irrsin und bei gewordener Dienst- untauglichkeit in Er- füllung der Lehrpflichten 10/40 (Art. 40 : 1898)	10/40 — 1/40 (Art. 40 : 1898)	—	Wie Dalmatien (Art. 52)	IV. 1500 III. 1900 II. 2100 I. 2300	Wie VL	IV. 1600 III. 2100 II. 2300 I. 2500	II. 2300 I. 2500	Wie BL	II. 2500 V u B 2700 I. 2700 V u B 2900
Görz und Gradisca 10. März 1870	1½fache JG (§ 63)	—	Wie Bukowina (§ 64)	—	Wie Bukowina (§ 81)	2100 InGörz (Stadt) 2160	1680 InGörz (Stadt) 1728	2160 bis 2360	2560	2240	2860 V u B 2960
						T r i e s t					
						3400	2600	3900	3800	3000	4300
Istrien 30. März 1870 und 3. Nov. 1874	1½fache JG (§ 62)	—	Wie Bukowina (§ 63)	—	Nur die df ange- stellten Lehrper- sonen zahlen in den Pensionsfond 10%, bezw. 2% (§ 36)	2300	1840	2400 bis 2600	2850	2280	3350 V u B 3450
						P o l a					
						2500	2000	2800	2850	2280	3350 V u B 3450
Kärnten 19. Sept. 1899 und 17. Jänner 1870	1½fache JG (§ 61)	Wie Staatsbeamte (§ 61)	40% des JG — 2% (§ 62)	—	Wie Bukowina (§ 79 : 1870)	2200	1760	2300 bis 2500	3140	2512	3440 V u B 3500

po stanju 1. prosinca 1902.

veljava.)

z dne 31. marca 1902.

cretalpension (Waisenpension). J = Jahre JG = anrechenbarer Jahresgehalt. St = Sterbequartal. † = gestorben oder Verstorbenen. R = Rangklasse.

Versorgungsgenüsse der Witwen und Waisen					Sterbequartal. Höhe desselben und wer es erhält	Anmerkungen	
Abfertigung der Witwe oder der Waisen, wenn der Ver- storbene noch nicht pensionsberechtigt war	Ausmass der Witwenpension vom letzten an- rechenbaren Jahresgehälte	Minimal- Witwenpension	Erziehungsbeiträge für die Kinder, deren Mutter oder Stiefmutter noch lebt und selbst pensionsberechtigt ist	Concretalpension (Waisenpension) für die doppelt verwaisten oder ihnen gleichgestellten Kinder			Erlöschen der Pension der noch unver- sorgten Kinder bei einem Alter von Jahren
Bei D $\frac{1}{4}$ des JG des † (§ 11)	XI. R 800 X. „ 1000 IX. „ 1200 VIII. „ 1400 VII. „ 1800 (§ 5) W von D $\frac{1}{3}$ des JG (§ 7)	W von D 400 (§ 7)	1. $\frac{1}{5}$ der WP für jedes unversorgte in Ver- pflegung der W stehende Kind. 2. Für ein Kind darf der Erz 600 nicht überschreiten. 3. Die Summe aller Erz darf die WP nicht übersteigen (§ 8)	1. Alle Waisen zus. die Hälfte der WP. 2. Solte aber die Summe der Erz, welche der Mutter ge- bürt hätte (§ 8), die C überschreiten, so ist der Mehrbetrag als Zulage zur C nach der jeweiligen Zahl der Köpfe auf- zuteilen. 3. Die C sammt Zu- lagen darf in keinem Falle die Höhe der WP überschreiten (§ 9)	24 (§ 8)	3 facher Monatsgeh. Das Sterbequartal er- hält 1. d. Witw. oder in deren Ermange- lung die ehel. Nach- kommenschaft d. †. 2. Können in deren Ermangelung andere Personen nachwei- sen, dass sie den † vor dem Tode ge- pflegt oder die Be- gräbniskosten aus ei- genem gedeckthaben, auch diese mit Zu- stimmung d. Finanz- ministeriums (§ 13)	1. B, welche erst nach 40jähr. Dienstzeit Anspruch auf volle P haben und D, welche das 60. Lebens- jahr und 35. Dienstjahr zurückgelegt haben, können über eigenes Ansuchen ohne Nachweis der Dienstes- unfähigkeit in den Ruhestand versetzt werden (§ 4). 2. Professoren rangieren bezüglich der P in die Rangklasse, welche ihrem JG entspricht. 3. Die Versorgungsgenüsse der W und Kinder eines im Ruhestande † Staatsbediensteten dürfen zusammen den normalmässigen Ruhegehens des † nicht überschreiten, bei W nach B aber nicht geringer als 800, bei W nach D als 400 sein (§ 10).
$\frac{1}{4}$ vom JG des † (§ 62, 68)	40% vom JG des † (§ 63)	—	Wie Staatsbeamte 1. und 3 (§ 66)	Wie Staatsbeamte 1., 2. und 3. (§ 68)	20 (§ 67, 69)	Die eigenen Religionslehrer erhalten mit 35 Dienstjahren die volle P. Auch die defin. angestellten Handarbeitslehre- rinnen sind pensionsberechtigt (§ 50). Verhehlung einer Lehrerin ist freiwillige Dienstesentsagung (§ 51). Wie B 3. (§ 68). Die vor Inkraftsetzung dieses Gesetzes defin. angestellten Lehrpersonen zahlen für die bis- herigen Bezüge auch weiterhin nur $\frac{2}{3}$ in die Pensionskasse (§ 75). Wenn eine Lehrperson, die keinen Anspruch auf P oder Abfertigung hat, dienstuntauglich wird oder stirbt, erhalten die Erben die eingezahlten Pensionsbeiträge zurück (§ 75).	
$\frac{1}{4}$ von JG des †; kann aber bei beson- ders rücksichtswür- digen Umständen bis zum vollen Jahresge- hälte erhöht werden (§ 67, 73)	$\frac{1}{3}$ des JG des † (§ 68)	—	Erz werden v. Fall zu Fall bemessen; doch darf die Summe d. Erz u. der WP die Hälfte des letzten anrechen- baren JG des † nicht überschreiten (§ 71)	$\frac{1}{6}$ des JG des † Vaters für alle Kinder (§ 73)	20 (§ 72)	Falls der Nachlass zur Deckung der Krankheits und Leichenkosten nicht ausreicht, 100–200 K (§ 78)	In rücksichtswürdigen Fällen kann der Landes- schulrat im Einvernehmen mit dem Landes- ausschusse einzelnen Lehrpersonen in die P ein- rechenbare Personalzulagen bewilligen (§ 11 des Gesetzes vom 31. Mai 1898). Das neue Pensionsgesetz steht im Landesaus- schusse in Beratung.
$\frac{1}{3}$ des JG. Wenn die W mehr als ein unmündiges Kind hat, $\frac{1}{2}$ des JG (§ 46, 52)	$\frac{1}{3}$ des JG des † (§ 47)	—	Bis zu 2 Kindern dürfen WP u. Erz die Hälfte, bei 3 und 4 Kindern $\frac{2}{3}$, bei mehr als 4 Kindern $\frac{3}{4}$ des JG des † Vaters nicht überschreiten (§ 50)	Bis zu 2 Kindern $\frac{1}{4}$, bei 3 und 4 Kindern $\frac{1}{3}$, bei mehr als 4 Kindern die Hälfte des JG des † (§ 52)	20 (§ 51, 52)	Wenn der letzte JG K 1000 nicht er- reichte u. d. Nachlass zur Deckung der Krankheits- u. Beer- digungskosten nicht ausreichte, erhalten die Erben $\frac{1}{4}$ des JG als St (§ 56)	Nach 35 Dienstjahren die volle Pension.
Der Landesschulrat best. die Abfertigung; doch darf dieselbe den $\frac{1}{3}$ fachen JG des † nicht übersteigen. Sind ausser d. W noch Kinder hinterblieben, so entfällt auf diese die Hälfte d. Witwen ab- fertigung (Art. 44)	$\frac{1}{3}$ des JG des † (Art. 45)	—	Die Höhe des Erz bestimmt d. Landes- schulrath; doch darf die Summe der WP und der Erz den hal- ben JG des † nicht überschreiten (Art. 46)	$\frac{1}{6}$ des JG des † Vaters für alle Kinder zusammen. Für die Waisen nach einer † Ln gelten dieselben Grundsätze (Art. 46)	20 (Art. 46, 47)	Wenn der Nachlass die Krankheits- und Beerdigungskosten nicht deckt, so er- halten die W, bezw. die Kinder $\frac{1}{4}$ des JG als St (Art. 49)	Nach 35 Dienstjahren bekommt der Pensionist die volle Gebür; ist er bei 30 Dienstjahren schon 60 J alt, erhält er auch die volle Pensionsgebür. Ln u. pr L bedürfen zur Verhehlung die Be- willigung des Bezirksschulrates (Art. 36). Wenn eine Lehrperson ohne Anspruch auf Ruhe- genuss †, erhalten die Erben die eingezahlten Pensionsbeiträge zurück (Art. 53). Mit 40 Dienstjahren kann keinem L die Ver- setzung in den Ruhestand verweigert werden (Art. 35).
$\frac{1}{4}$ des JG des † (§ 68, 74)	Wie Buko- wina (§ 69)	—	Wie Bukowina (§ 72)	Wie Bukowina (§ 74)	20 (§ 73, 74)	Wenn der Nachlass z. Deckung d. Krank- heits u. Leichenkos- ten nicht ausreicht und d. letzte JG des † K 1200 nicht über- steigt, erhalten die Erben $\frac{1}{4}$ des JG (§ 79)	Verhehlung einer Ln ist freiwillige Dienstesentsagung (§ 58). Die Pensionsvorschriften von Triest gleichen denen von Görz und Istrien.
$\frac{1}{4}$ des JG des † (§ 67, 73)	Wie Buko- wina (§ 68)	—	Wie Bukowina (§ 71)	Wie Bukowina (§ 73)	20 (§ 72, 73)	Wie Görz (§ 78)	Wie Görz und Gradisca (§ 57).
$\frac{1}{4}$ des JG des † (§ 66 : 1870)	$\frac{1}{3}$ des JG des † (§ 67 : 1870)	—	Wie Staatsbeamte 1. und 3. (§ 70)	$\frac{1}{6}$ des JG des † Vaters für alle Kinder (§ 72 : 1870)	18 (§ 71:1870)	W oder eheliche Nachkommenschaft ein St in der Höhe d. dreifachen Monats- gehaltes (§ 77)	2 J Dienstzeit vor abgelegter Lehrbefähigungs- prüfung werden in die Dienstzeit für die P ein- gerechnet (§ 60). Verhehlung einer Ln ist freiwillige Dienstes- entsagung (§ 56 : 1870).

Ruhegenüsse von den Beamten und Lehrpersonen

Kronland — Datum des Gesetzes	Abfertigung vor 10 anrechenbaren Dienstjahren	Pensionierung vor 10 anrechenbaren Dienstjahren	Pensionsbezug mit 10 anrechen- baren Dienstjahren — Alljährliches Wachsen der Pensionsbezüge	Minimalpension	Höhe der für den Pensionsfond zu leistenden Beiträge	Höchstaumas der Pensionsbezüge von						
						Volksschul-			Bürgerschul-			
						Lehrern	Lehre- rinnen	Oberlehrern und Leitern 1 cl. Schulen	Lehrern	Lehre- rinnen	Directoren	
Krain 30. Juli 1900	Wie Staatsbeamte (§ 63)	Wie Staatsbeamte (§ 64)	40% des JG — 2% (§ 64)	800 (§ 64)	Wie Bukowina (§ 81: 29. April 1873)	2080	Wie VL	2140 bis 2200	Der Grundgehalt wird von Fall zu Fall bestimmt	Ger Grundgehalt wird von Fall zu Fall bestimmt	400 mehr als BL	
Mähren 5. Juli 1899. Für Brünn ausserdem Gemeinderathsbeschl. vom 19. XII. 1899 23. I. 1900	Wie Staatsbeamte (§ 64)	Wie Staatsbeamte (§ 65)	40% des JG — 2% (§ 65)	—	Wie Böhmen, aber statt 10% 20% (§ 82)	2640	Wie VL	2740 bis 3040	Brünn	3400	Wie BL	3800 VuB 4000
						3360	Wie VL	4000		4200	Wie BL	4800
Niederöster- reich und Wien 7. Nov. 1901	Bis 5 J 1/2 fache, von 6—10 J. 2fache JG u. das halbe Quartiergeld (§ 7)	Bei gewordener Dienst- unfähigkeit in Asübung des Dienstes vom 1. J an, bei Krankheit oder körperlicher Beschädi- gung vom 6. J an 40% des JG und das halbe Quartiergeld (§ 7)	40% des JG und das halbe Quartiergeld. — 2% (§ 8)	800 (§ 8)	Vom JG u. dem halben Quartier- gelde fortlaufend 2 1/2 % (§ 26)	2400	2200	2500 bis 2800	Wien	2600	2400	3000 bis 3200
						3400	3250	4250		3800	3650	4800
Ober- österreich 1. Decemb. 1901	1 1/2 fache JG (§ 67)	Wie Staatsbeamte (§ 67)	40% — 2% (§ 68)	—	Wie Istrien (§ 85)	2400	2150	2500-2700	2800	2550	3400 VuB 3600	
Salzburg 17. Jänner 1870	1 1/2 fache JG (§ 61)	—	Wie Bukowina (§ 62)	—	Wie Bukowina (§ 79)	2480	Wie VL	2580-2880	3550	Wie BL	4050 VuB 4150	
Schlesien 6. Nov. 1901	Wie Staatsbeamte (§ 74)	Wie Staatsbeamte (§ 76)	40% des JG — 2% (§ 75)	—	Wie Bukowina (§ 91)	3220	Wie VL	3350-3820	4020	Wie BL	4620	
Steiermark 23. Decemb. 1901	1 1/2 fache JG (§ 6)	Wie Staatsbeamte (§ 6)	40% des JG — 2% (§ 8)	800 (§ 8)	Wie Röhmen (§ 24)	III. 2800 II. 3000 I. 3200	III. 2400 II. 2600 I. 2800	III. 2960-3200 II. 3150-3400 I. 3350-3600	III. 3200 II. 3400 I. 3600	III. 2800 II. 3000 I. 3200	III. 3600-3800 II. 3800-4000 I. 4000-4200	
						Graz						
						3500	3100	3900	3900	3500	4300-4500	
Tirol 30. April 1892	1 fache JG (§ 90)	—	Vom 11.—15. J 1/3 des JG; mit voll- endetem 15. J 2/3; in jedem weiteren Quinquenium 1/3. (§ 90)	—	Wie Bukowina (§ 99)	III. 1160 II. 1450 I. 1740	III. 870 II. 1160 I. 1450	Wie VL	1600	1300	Wie BL	
Vorarlberg 28. August 1899	1 1/2 fache JG (§ 58)	—	34% des JG — 2 2/10 % (§ 59)	—	Wie Bukowina (§ 74)	IV. 1200 III. 1500 II. 1800 I. 2250	IV. 900 III. 1200 II. 1500 I. 1800	Für jede Classe 40 mehr als VL	2400	Wie BL	3000	

Versorgungsgenüsse der Witwen und Waisen

Abfertigung der Witwe oder der Waisen, wenn der Verstorbene noch nicht pensionsberechtigt war	Ausmass der Witwenpension vom letzten anrechenbaren Jahresgehälte	Minimal-Witwenpension	Erziehungsbeiträge für die Kinder, deren Mutter oder Stiefmutter noch lebt und selbst pensionsberechtigt ist	Concretalpension (Waisenpension) für die doppelt verwaisten oder ihnen gleichgestellten Kinder	Erlöschen der Pension der noch unversorgten Kinder bei einem Alter von Jahren	Sterbequartal. Höhe desselben und wer es erhält	Anmerkung
$\frac{1}{2}$ des JG des † (§ 68)	40% (§ 69)	600 (§ 69)	Wie Staatsbeamte 1. und 3. (§ 72)	Wie Staatsbeamte. Gehörten Vater und Mutter dem Lehrstande an, so gebürt den Kindern die C nach jenem Elternteile, welcher den grösseren JG hatte (§ 75)	20 Der Fortbezug kann bis zum 24. J. gewährt werden beim Besuche von Hoch- oder Mittelschulen mit gutem Erfolge u. bei andauernder Kr. und Siechthum (§ 73, 74, 75)	3 facher Monatsgehalt. Das St erhalten die W die eheliche Nachkommenschaft oder die Personen, welche den † vor seinem Tode gepflegt oder die Beerdigungskosten gezahlt haben. Bei einer † verwitweten Ln erhält die eheliche Nachkommenschaft das St mit Zustimmung des Landesauschus. (§ 79).	Wenn Lehrpersonen das 60. Lebens- und 35. Dienstjahr zurückgelegt haben, können sie ohne den Nachweis der Dienstunfähigkeit in den Ruhestand treten (§ 57). Ln und pr L bedürfen zur Verehelichung die Bewilligung des Bezirksschulrathes (§ 58). *) Die WP und die Erz nach einer im Ruhestande † Lehrperson dürfen zusammen 80% des letzten JG des † nicht überschreiten (§ 72). Eheliche Kinder von † Ln, welche zu erhalten ihre Väter nicht imstande sind, haben denselben Versorgungsanspruch wie die Kinder eines † L (§ 66).
$\frac{1}{4}$ des JG des † (§ 69, 75)	40% (§ 70)	—	Wie Staatsbeamte 1. u. 3. (§ 73)	Wie Staatsbeamte 1., 2. u. 3. (§ 75)	20 (§ 75)	Wie Kärnten. Bei Ln wie in Krain (§ 80)	Ln und pr Unterlehrer bedürfen zur Verehelichung der Genehmigung des Bezirksschulrathes (§ 39, 59). In Brünn erhalten die OL K 440, die BD K 400 vom Quartiergehalte in die P eingerechnet. Wie in Krain*) (§ 73).
$\frac{1}{2}$ des JG des † (§ 12, 17)	40% (§ 13)	600 (§ 13)	$\frac{1}{5}$ der WP für jedes Kind. Im Falle d. Verehl. vor d. vollendeten 22. J. erhält die Tochter eine Abfert. m. d. dopp. jähr. Erz. Der Erz für ein Kind darf K 300 und die Summe aller Erz den Btg. d. WP nicht übersteigen (§ 16)	Bei 1 oder 2 Kindern die Hälfte der WP; bei mehr als 2 Kindern für jedes Kind $\frac{1}{5}$ der WP; doch darf die Summe dieser Beträge den halb. JG des † Vaters nicht überschreiten (§ 17)	24 (§ 16, 17)	Wie Krain (§ 20)	Lehrpersonen, welche das 60. Lebens- u. 35. Dienstjahr zurückgelegt haben, können in den Ruhestand versetzt werden. Diesen Lehrpersonen kann die P bis zum vollen letzten JG erhöht werden (§ 1, 8). 2 Jahre Dienstzeit im öffentlichen Schuldienste vor abgelegter Lehrbefähigungsprüfung werden in die Dienstzeit für die P eingerechnet (§ 6). Die Hinterbliebenen eines mit dem Lehrbefähigungszeugnisse versehenen Unterlehrers haben nur dann Versorgungsanspruch, wenn der Bezirksschulrath die Zustimmung zur Verehelichung erteilte, DfLehrpersonen erhalten zu Ihrer P die Hälfte des zuletzt bezogenen Quartierg. eingerechnet (§ 24).
$\frac{1}{4}$ des JG des † (§ 71, 77)	$\frac{1}{3}$ des JG des † (§ 72)	500 (§ 72)	Für jedes Kind 15% der WP; doch darf die Summe aller Erz K 800 nicht übersteigen (§ 75)	75% der WP für alle Kinder (§ 75)	20 (§ 76, 77)	Wie Dalmat.; aber statt K 1000 K 1800. Beim Fehlen eines genüg. Nachlasses erhalten jene Pers., welche die Krankheits- u. Beerdigungskosten gezahlt haben, über Ansuchen einen Betrag bis zu K 200 (§ 82)	Verehelichung der Ln ist Dienstesentsagung (§ 61). Prov. L müssen zur Verehelichung die Bewilligung des Bezirksschulrathes haben (§ 61). Eine Handarbeitslehrerin an Bürgerschulen kann nach ihrer Verehelichung wieder in provisorische Verwendung genommen werden (§ 61). Handarbeitsl., welche 20 Dienstj. haben u. dienstunfähig werden, können v. Landesauschusse eine dauernde Unterstützung v. $\frac{1}{3}$ bis zum vollen durchschnittl. Betrage der letzten 5 J. erhalten (§ 86).
$\frac{1}{4}$ des JG des † (§ 66, 72)	$\frac{1}{3}$ des JG des † (§ 67)	—	Wie Bukowina (§ 70)	Wie Bukowina (§ 72)	18 (§ 71, 72)	Wie Dalmatien, aber statt K 1000 K 1200 (§ 77)	Wenn eine Lehrperson vor dem 10. J. abgefertigt wird oder stirbt, oder wenn eine Ln sich nach dem 10. anrechenbaren Jahre verehelicht, so erhalten die Lehrperson oder die Erben die eingezahlten Pensionsbeiträge zurück (§ 79). Verehelichung einer Ln ist freiwillige Dienstesentsagung (§ 56). Das neue Pensionsgesetz liegt zur Begutachtung dem Landesschulrath vor.
$\frac{1}{2}$ des JG des † (§ 79, 85)	40% des JG des † (§ 80)	—	80% des JG des † für jedes Kind; doch dürfen die WP u. die Erz zusammen 80% des letzten JG des † nicht überschreiten. Waren mehr als 5 Kinder zu verpf., tritt das success. Erlösch. d. Erz erst dann ein, w. wenig. als 5 Kind. vorhanden sind (§ 83, 84)	40% des letzten JG des † für alle Kinder. Das gleiche gilt von den hinterbliebenen Waisen einer Ln, welche sich nach den bisherigen Gesetzen verehelichen konnte (§ 85, 78)	20 (§ 84, 85)	Wie Krain (§ 89)	Ln scheiden durch ihre Verehelichung aus dem Lehramte, erhalten aber beim Austritte eine Abfertigung, deren Höhe der Landesschulrath im Einvernehmen mit dem Landesauschusse unter Berücksichtigung der Dienstzeit bestimmt (§ 69). (Gilt für Industriellehrerinnen nicht.) Provisorische Lehrpersonen bedürfen zur Verehelichung der Genehmigung des Landesschulrathes. Mit 40 Dienstjahren hat der L das Recht auf Pensionierung (§ 1).
$\frac{1}{4}$ des JG des † (§ 14)	$\frac{1}{3}$ des JG des † (§ 15)	800 (§ 15)	Wie Staatsbeamte 1. und 3. (§ 18)	Wie Staatsbeamte 1., 2. und 3. (§ 20)	20 Wie Krain (§ 19, 20)	K 500. Allen Personen wie in Krain ausuzahlen (§ 21)	Die Verehelichung einer OLn oder Ln gilt in der Regel als Dienstesentsagung; nur ausnahmsweise wird vom Landesschulrath die Verehelichung mit einem L gestattet (§ 8). Die Dienstzeit vor dem 1. Jänner 1871 ist nur zu drei Viertheilen einzurechnen (§ 5). Wenn der active L zur Zeit der Verehelichung 60 Jahre alt ist, hat die Witwe keine Versorgung. Die Ruhegenüsse der vor dem Inslebenreten dieses Gesetzes pensionierten Lehrpersonen und Lehrwitwen, welche geringer als K 500 waren, wurden auf diesen Betrag ergänzt (§ 27).
$\frac{1}{4}$ des JG des † (§ 92, 94)	$\frac{1}{3}$ des JG des † (§ 92)	—	Für jedes Kind bis zu K 100 jährlich; doch dürfen WP und Erz die Hälfte des letzten JG des † nicht überschreiten (§ 93)	$\frac{1}{4}$ des JG des † Vaters (§ 93, 94)	20 (§ 94)	Die W erhält in besonders berücksichtigungswerten Fällen vom Landesschulrath $\frac{1}{4}$ des JG (§ 92)	Die Verehelichung einer Ln ist freiwillige Dienstesentsagung (§ 88). Prov. Lehrpersonen müssen zur Verehelichung die Bewilligung des Bezirksschulrathes haben. Eine zeitweilige Versetzung in den Ruhestand kann auch eintreten, wenn die Stelle, für welche die Lehrperson ernannt wurde, als gesetzlich nicht notwendig, wieder aufgehoben werden muss (§ 86). Bei Wiederverehelichung verliert die Lehrerswitwe jeden weiteren Pensionsanspruch; erhält auch keine Abfertigung (§ 91).
Einfache JG des † (§ 62, 68)	$\frac{1}{3}$ des JG des † (§ 63)	—	Wie Tirol (§ 66)	$\frac{1}{6}$ des JG des † Vaters (§ 68)	20 (§ 67)	—	Die Verehelichung einer Ln ist freiwillige Dienstesentsagung (§ 53). — Prov. Lehrpersonen müssen zur Verehelichung die Bewilligung des Bezirksschulrathes haben (§ 53). Mitglieder geistlicher Orden und Congregationen sind von der Zahlung in die Lehrpensionscasse ausgenommen, wenn sie beim Dienstantritte auf die Pensionierung verzichten (§ 74). Im Falle der Wiederverehelichung verliert die Lehrerswitwe jeden Pensions- und Abfertigungsanspruch (§ 65).

V Benetke!

V Benetke, ponosne, krasne, znamenite Benetke, pod okrilje mogočnega leva sv. Marka, Vas vabi s temi vrsticami, predrage koleginje in kolegi, slovenska učiteljica, da se po trudapolnem delu vsaj za par dni oddahnemo in zabavamo ter hkrati tudi naobražujemo!

Dne 14., 15., 16. in 17. avgusta zboruje letos dika naša, „Zaveza“, v Trstu. Z letošnjim zborovanjem pa združuje „Zaveza“ tudi izlet v Benetke. Tako lepe prilike, videti biser ob Jadranskem morju, — Venezia la bella — zlasti učiteljstvo s Štajerske in Kranjske, ne bode imelo znabiti nikdar več, kakor sedaj, ko nas naša „Zaveza“ skliče in združi v bratski slogi ob obalah Jadranskega morja.

Pripravljalni odbor za letošnje zborovanje „Zaveze“, voljen iz udov „Učiteljskega društva sež. okraja“ in nekaterih požrtvovalnih gg. učiteljev iz tržaške okolice, se je vsestranski potrudil, da preskrbi svojim cenjenim koleginjam in kolegom za kolikor mogoče malo noveev mnogo lepega užitka. Naročili smo moderni Lloydov parnik „Leda“ z električno razsvetljavo, ki vsprejme lahko 400—450 oseb v svoje lepe prostore. Cena vožnji tja in nazaj samo 5 K!

Lepe poletne noči, po koncertu in prosti zabavi, v dan 16. avg. se snidemo na krovu parnika v voljkem čuvstvu, da smo svoji med svojimi, ljudje, ki jih veže in družijo ne-le jedna in ista majka-Slava, temuč tudi jeden in isti sveti poklic, da nas je zbrala tukaj le lepa želja po lepem uživanju, po lepih nezabnih utisih, ki so jih Benetke do sedaj pustile v duši vsakega čutečega človeka.

Ob 2. uri popolnoči je odhod parnika iz Trsta. V toplih poletnih nočeh na valovih Jadranskega morja, to vam je užitek! Okoli 9. uri nas bodo že pozdravljale ponosne kupole in visoki stolpi in stolpiči cerkve in palač Benetk, ki jih Heine imenuje vresničen, razkošen sen pomorskega boga. Potem pa preživimo 2 cela, nepozabna dneva med ponosnimi palačami staroslavne republike na najlepšem trgu celega sveta, na trgu sv. Marka, kjer pólje vse javno življenje benečansko, in ki ob ugodni mesečini s svojimi harmoničnimi stavbami v najrazličnejših slogih, napravi utis vztočne bajke. Naslajali si bomo uho ob šumečih zvokih godbe, ki svira vsaki dan po letu na lidu kopajoči se gospodi, ali pa se bomo zibali v lični gondoli, vozeč se po „Canale grande“ ali pa do krasnih bližnjih otokov, spretno švigajoč mimo stotin drugih gondol. Cena: po dnevi: 1 ura 1—4 osebe 1 liro; vsake druge 1/2 ure in veslača 50 Ct.; po noči: 1:30 l. in vsake druge 1/2 ure 65 centesima!

Prekrasna, znamenita cerkev sv. Marka odklene nam ves svoj sijaj, svoje dragocenosti, in velikanske umotvore, ki jih je tam nakopičila v teku tisočletja beneška umetnost, beneško bogastvo in mogotstvo. Zgodovino, vso dolgo zgodovino, cerkveno in posvetno, in predvsem zgodovino razvoja lepih umetnostij preživite v mističnih, bleščečih, čarobnih prostorih tega beneškega svetišča. Tudi 98 m visoki zvonik sv. Marka nam ne bode previsok. Z njega se odpre diven razgled na cele Benetke, na sinje Jadransko morje in lagune. Potem pa v doževno palačo! Ta sijaj, ta blesk, te priče preteklih slavnih dni! Pod spretnim, večšim vodstvom obiščemo tudi arheološki muzej in akademijo umetnosti, kjer se bomo divili najslavnejšim klasičnim umotvorom umetnikov — velikanov. Tudi strašne ječe ponte dei sospiri, — ponte Rialto, cerkev S. Maria della Salute s svojo ponosno veliko kupolo si bomo ogledali. Vsled tega nam ne bodo več nejasni pojmi,

ki jim je do sedaj dajala obliko le naša domišljija. To bo pravo študijsko potovanje. Zato še enkrat kličem in vabim slovensko učiteljstvo na izlet v Benetke. Na svidenje na krovu!

B. E., učiteljica.

Društveni vestnik.

Kranjsko.

Iz Zaveze avstr. jugoslovanskih učiteljskih društev. Vse udeležence letošnje glavne skupščine Zaveze v Trstu opozarjamo še enkrat na oklic pripravljalnega odbora za Zavezino zborovanje v 19. številu našega lista glede izleta v Benetke.

Cenjene gg. predsednike Zaveznih društev pa prosimo, da nam vrnejo izpolnjene društvene izkaze ter prijavijo izvoljene delegate.

Za glavno zborovanje je zglašil dalje g. nadučitelj Vekoslav Strmšek: „Naša organizacija in nje namen“, Pedagoško društvo v Krškem pa sledeči predlog: „Zaveza naj stopi v dogovor in zvezo z društvom „Učiteljski dom v Celovcu“ in naj priredi leta 1903. svoje zborovanje v tem mestu“. Utemeljeval bo predlog g. ravnatelj Ivan Lapajne.

Delegate so prijavila dalje sledeča društva:

V. Društvo učiteljev in šolskih prijateljev okraja ljubljanske okolice.

13. G. Jožef Gregorin, šol. vodja — Črnuče.

14. G. Franc Trošt, naučitelj — Ig — Studenec.

15. G. Ivan Petrič, šol. vodja — Rudnik.

16. G. Franc Lavtžar, nadučitelj — Šmartno pod Šmarno goro.

VI. Slovensko učit. društvo za kočevski okraj.

17. G. Anton Krže, učitelj — Gora.

18. G. Franc Štefančič, učitelj — Ribnica.

Namestnik: G. Štefan Tomšič, nadučitelj — Ribnica.

Vodstvo Zaveze.

Štajersko.

O zborovanju šmarsko-rogaškega učiteljskega društva. Ker se je morala že po vabilih naznanjena hospitacija v Zibiki preložiti, zato je društvo zborovalo dne 8. junija t. l. pri Sv. Križu p. Slatini. Društvu sta na novo pristopila tovariša Martin Sotošek, nadučit. v Žetalah in Karl Kobale, učit. v Rogatecu. Kot gosta sta se vdeležila zborovanja tov. gdč. Ambruš, učit. pri Sv. Križu in g. Robič, pom. učit. pri Sv. Jurju. Razgovarjalo se o vprašanju za letošnje uradno učiteljsko konferenco v Celju in sicer a) O risanju. Prečital se je referat tov. Kurbusa, ki ni mogel osebno priti k zborovanju. V svojem referatu pobija dosedanje metode risanja ter opozarja na knjigo „Neue Bahnen v. Chr. Schwarz“. Pri nadaljnjem razgovoru se je tudi opozarjalo na „Zeichenlehre u. ausgeführte Lehrpläne von Hürsche“, na izvrstno poročilo tov. Schmoranzerja v letošnjem „Ped. letopisu“ (Z velikim zanimanjem čakamo na nadaljevanje tega poročila), na Wehrenpfennigove predloge in še na druge. Naglašalo se je, naj učiteljstvo natančno zasleduje reforme pouka o risanju, iz katerih sčasoma izzori boljša metoda. b) O nabavi stenskega zemljevida za celjsko okr. glav. Tov. Dobnik je prinesel več vzorcev raznih zemljevidov na ogled. Najbolj je ugajal po Beckerjevi metodi napravljen zemljevid okr. glav. Gröbming. Na ta način naj bo tudi sestavljen zemljevid okr. glav. celjskega. Izrazilo se mnenje, da bi bilo bolje, ako se izda zemljevid za več okr. glavarstev skupaj ali pa za cel južni del dežele do Mure in do onkraj Kozjaka z bližnjo okolico obmejnih dežel. Na ta način bi se lažje poučevalo po pokrajinskih skupinah, zemljevid bi dobrodošel večjemu številu šol in bi bil priméroma ceneji. Naglašalo se je tudi, da se meje okr. glavarstva celjskega v kratkem izpremene, ker se izloči konjiški sodnijski okraj. Temu nasproti se je poudarjalo, da je posebni zemljevid okr. glav. potreben, ker do-

sedanji zemljevidi so premajhni in preobloženi. Zemljevid za celo Spod. Štaj. bi najbrž ne bil potrjen, čakati z izdajo, da se izloči kak okraj, tudi ne gre, na pokrajinske skupine se pa lahko ozira na ta način, da se sprejmejo na zemljevid tudi pokrajine onkraj meje okr. glav. — Besedilo zemljevida naj je slovensko, nemško-slovensko besedilo se pa lahko doda na strani zemljevida.

Poziv štaj. „Lehrerbunda“ in „Verbanda“ glede na stavljenje predlogov za izboljšanje naših gmotnih pravnih razmer o priliki letošnje uradne konference se točno izvrši. — Glede na poziv komiteja za Zg. mursko dolino, da naj se tudi pri nas skličejo ljudski shodi, na katerih naj se tirja izboljšanje našega disciplinarnega zakona, se je vnel daljši razgovor, v katerem se je naglašalo, da bi ljudski shod, sklican nalašč v ta namen, ne imel uspeha, pač pa so menili nekateri tovariši, da se naj ta zadeva spravi na dnevni red o priliki volilnih shodov povodom letošnjih volitev v dež. zbor.

Tovariš Ferline je prečital statistične podatke glede na število štajerskih udov „Slov. šol. matice“. Se objavi. — Kot odposlanci k „Zavezi“ so bili izvoljeni tovariši Hinko Šumer, Vekoslav Strmšek in Franc Vezjak. Izletnikom bratskih društev v Rečico na Paki se je poslal brzjavni pozdrav. — Nabirali so se tudi naročniki na almanah, kojega izdajo vseučiliščniki na Dunaju. — Tolmačil se je § 3., 4. in 5. deželnega zakona o učit. plačah na Štajerskem. Tov. Brinar meni, da se prov. službena leta s sposobnostnim izpričevalom po uveljavljenju novega zakona štejejo za starostne doklade celotno; toda pravice prositi za starostno doklado nima učitelj prej, dokler ni definitiv. Tov. Brišnik je pa mnenja, da pripadajo starostne doklade tudi provizorično nameščenim.

Omenimo še, da je bilo zborovanje vkljub neugodnem vremenu prav dobro obiskano in da so se zborovalci prav živahno vdeleževali razgovorov. Tako je prav. Razodevaj svoje misli in poslušaj misli drugih, potem se ti razbistre nazori.

Prihodnje zborovanje bo 10. avgusta t. l. in sicer zopet pri Sv. Križu.

Istra.

Vabilo. P. n. G.! Podpisani poziva Vas na izvanredno glavnu skupštino, koja će se obdržavati dne 21. julija o. g. u kući gosp. Pušnika u Šapjanah uz sliedeći dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnje glavne skupštine i odborskih sjednica. 2. O uredjenju mirovine učitelja (ica) u Istri. 3. Izbor delegata za glavnu skupštino „Zaveze“. 4. Financijsko stanje društva. 5. Praktično predavanje iz pčelarstva po g. Ivanu Makaroviču. 6. Razni predlozi, koje se ima barem 3 dana prije najaviti odboru. Početak u 10., odnosno u 11. sati pr. p. Odbor „Učiteljskoga društva kotara Volosko“. Jelšane, 4. julija god. 1902.

Tajnik:

Puharić I. r.

Predsjednik:

J. Makarovič I. r.

Književnost in umetnost.

„Zvonček“ ima v svoji zadnji številki sledečo vsebino: Poletna noč, zložil Cvetko Šlavin. — Ivanček, zložil Ivo Danič. — Ponočnjak, zložil Fr. Žgur. — Na poti iz mlina, spisal Ivo Trošt. — Priženite konjiča mi!, zložil Fr. Žgur. — O dveh angelih in dveh zvezdicah, spisal Ivan V. — Dušan pripoveduje, zložil E. Gangl. — Sredi zelenega polja, zložila Bogomila. — Domovinska ljubezen, spisal Fr. Selski. — Niko in Nika, spisala M. Pirčeva. — Slovanske pravljice, priobčuje Nik. Vrhov. — Pouk in zabava. Poleg tega ima list tudi tri slike. „Zvonček“ prav toplo priporočamo.

„Kmetijske razmere na Kranjskem.“ spisal Gustav Pirc, ravnatelj c. kr. kmetijske družbe kranjske. Te dni je izšla jako zanimiva in poučna knjižica, katero prav toplo priporočamo vsem, ki se zanimajo za kmetski stan. G. pisatelj je posvetil to zanimivo knjižico, ki nam podaja prav jasno sliko kmetijskih kmetijskih razmer, visokorodnemu gospodu ekscelenci baronu Viktorju Heinu, c. kr. namestniku in deželnemu predsedniku kranjskemu v znak globokega spo-

štovanja kot iskrenemu pospeševalcu kranjskega kmetijstva. Upamo, da bo učiteljstvo to knjižico pridno širilo med našim narodom.

Tretje berilo za štiri- in večrazredne obče ljudske šole. Sestavila M. Josin in E. Gangl, učitelja v Ljubljani. Cena vezani knjigi 90 h. V Ljubljani. Natisnila in založila Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg 1901. — Naučno ministrstvo je potrdilo to „Berilo“ in se sme rabiti na občih ljudskih šolah. Dosedanje „Tretje berilo“ je že zelo zastarelo in ne odgovarja več dejanskim potrebam sedanjega časa. Prav zato si je učiteljstvo že davno želelo novega „Tretjega berila“. Tej želji sta v najboljši meri vstregla gg. Josin in Gangl z novim „Tretjim berilom“, katero je vseskozi prav praktično sestavljeno. Zato tudi to novo učno knjigo kar najtopleje priporočamo našemu učiteljstvu, da jo čim preje uvede v naše ljudske šole. Ob priliki o tem izbornem „Berilu“ še kaj več.

Vestnik.

Osebnosti. G. dr. Iv. Orel, suplent na ljubljanskem učiteljskišču, je imenovan začasnim glavnim učiteljem. — Začasnim vadniškim učiteljem na tukajšnji pripravnici je imenovan dosedanji suplent g. Jos. Kostanjevec. — Vpokojeni so nadučitelji gg. Mart. Gerčar v Mirni, Fr. Fabjančič v Bučki in Fr. Lavrič v Škocijannu, ter učitelja gg. Jos. Čop v Trnju in Mat. Petrič v Strugah.

Učiteljske vesti s Štajerskega. Nameščeni so: kot nadučitelj na šoli v Stari cesti pri Ljutomeru def. učitelj g. Iv. Tomažič pri Sv. Miklavžu pri Ormožu, v Artičah pri Brežicah def. učitelj g. Fr. Černelč v St. Petru pod sv. gorami; dalje kot učitelj na mestni deški šoli v Celju def. učitelj g. Jos. Horvath v Trofaiachu, v Sv. Križu pri Ljutomeru ondotni pomožni učitelj g. Iv. Ozmeč, na šoli v Stari cesti pri Ljutomeru def. učiteljica gdč. Mar. Skrlec pri Sv. Miklavžu pri Ormožu, v Šmartnu pri Slov. Gradcu ondotna prov. učiteljica gdč. Emilija Duller. Vpokojen je nadučitelj g. Šrečko Pirc v Dobovi pri Brežicah.

Okrožnica. C. kr. okrajni šolski svet v Kočevju sklicuje okrajno konferenco za učitelje slovenskih in utrakvističnih šol v dan 16. julija 1902 ob 9. uri zjutraj v Ribnici. Dnevni red: 1. Predsednik otvori konferenco in imenuje svojega namestnika. 2. Volitev dveh zapisnikarjev. 3. Opazke nadzornikove o inšpekcijah. 4. Razgovor o ukazih in naredbah šolskih oblasti. 5. Metodična obravnava berilne vaje „Cesar Jožef II. in stari častnik“ po formalnih stopnjah z otroci. Poročevalec nadučitelj Tomšič. 6. Kako navajati otroke k rednemu šolskemu obisku? To vprašanje izdela vse učiteljstvo in pošlje elaborate vsaj 3 dni pred konferenco potom šol. vodstva c. kr. okr. šol. nadzorniku. Referente določi pri konferenci nadzornik sam. 7. Določijo se učne knjige za bodoče šolsko leto. 8. Poročilo knjižničnega odbora in predlaganje računa. 9. Volitev knjižničnega in stalnega odbora. 10. Volitev delegatov za bodočo dež. učit. konferenco. 11. Nasveti.

Abiturijentski koncert. Že v zadnji številki našega lista smo omenili, da prirede abiturijenti obeh tuk. c. kr. učiteljskih koncert s plesom v prid učit. konviktu ter družbi sv. Cirila in Metoda. Danes pa priobčujemo cel vspered, kate-rega bode proizvajal zbor, broječ nad 70 pevcev in pevk, g. Rudolf Vrabl (bariton) in popolna godba sl. c. in kr. pešpolka Leopolda II., kralj Belgijcev št. 27. Vspored: 1. dr. Karol Reinecke: Jubilejska ouvertura op. 166. za veliki orkester; 2. Prolog. 3. Josip Haydn: Cesarska pesem, zbor s spremljevanjem orkestra; 4. Anton Nedvčed: Pevčeva molitev, za moški zbor; 5. a) Rob. Schumann: Popotnik, b) Fran Schubert: Popotnik; pesmi za bariton s spremljevanjem klavirja, poje g. R. Vrabl. 6. a) Rob. Schumann: Lepa Nada, b) Ant. Foerster: Z glasnim šumom s kora...; za mešani osmoglasen zbor. 7. Maks Bruch: Rimski slavo-spev, za mešani zbor s spremljevanjem orkestra; op. 19.

Po koncertu ples in prosta zabava. Začetek ob 8. uri zvečer. Cene prostorom: Sedeži od I. do III. vrste à 4. K, sedeži od IV. do VIII. vrste à 3 K, sedeži naslednjih vrst à 2 K. Stojišča à 1 K; dijaške vstopnice à 60 h. Glede na dobrodelni namen se preplačila hvaležno sprejemajo. Vstopnice se dobivajo pri gosp. Šešarku, Šelenburgove ulice, in na večer koncerta pri blagajni.

Slavnostni koncert, katerega priredi v proslavo 40letnega učiteljevanja oziroma 25letnega nadzorovanja blagorod. gospoda Antona Jeršinovića, imejitelja zlatega zasl. križca, učiteljstvo slovenskih in utrakvist. šol kočevskega okraja s prijaznim sodelovanjem ribniških in velikolaških dam in gospodov, pod vodstvom nadučitelja Jos. Pavčiča, na predvečer konferencije t. j. 15. julija 1902 v Ribnici, v prostorih g. hotelijera Arkota. Začetek ob pol 9. uri zvečer. Ustop prost le vabljenim. Vspored. 1. Govor. 2. * * * „Slavospev“, poje mešan zbor. 3. Foerster: „Po jezeru“, koncertna ilustracija za klavir. 4. Vilhar: „Na goro“, dvospev za sopran in alt. 5. Vilhar: „Mrtva ljubav“, samospev s spremlj. klavirja. 6. I. pl. Zajc: „Zrinjsko-Frankopanka“, poje moški zbor. 7. Kücken: „Barkarola“, dvospev za sopran in alt. 8. Hummel: a) „Impromptu“, za klavir. Vogrich: b) „Staccato-Caprice“, za klavir. 9. Abt: a) „Njega ni“, samospev s spremljevanjem klavirja. b) „Gorska cvetica“, samospev s spremljev. klavirja. 10. Foerster: „Kitica slovenskih narodnih pesmi“, poje mešan zbor.

Ormoškega okraja učiteljsko društvo, je enoglasno sklenilo: „Vsak šolski vodja v ormoškem okraju mora smatrati za svojo sveto dolžnost, delovati na to in doseči, da vsak krajni šolski svet kupi toliko izvodov „Knjižice za mladino“ iz založbe g. A. Gabrščka, kolikor ima dotična šola razredov. Da bi ta sklep posnemala vsa slovenska učiteljska društva!

Na c. kr. učiteljišču v Mariboru so bili pri letošnjem zrelostnem izpitu aprobirani štirje slovenski abiturijenti: gg. Janko Bračko iz Negove, Rihard Pestevšek iz Slivnice, Ferdo Sprager iz Maribora in Emil Vršič iz Ljutomera.

Zrelostni izpiti na učiteljišču v Kopru. Prošli teden so se dovršili ustmeni zrelostni izpiti na c. kr. učiteljišču v Kopru. Dovršili so z dobrim vspehom sledeči gg. četrtletniki Slovenci: Bekar Vekoslav iz Sežane, Bric Josip iz Dornberga, Gregoretič Anton iz Sežane in Zorn France iz Prvačine.

Pravi Eldorado za učitelje mora biti ljutomerski okraj. Tamošnje učiteljstvo je namreč s svojim položajem tako zadovoljno, da si ne želi poboljšanja svojega gmotnega stanja, ne spremenitve disciplinarnega zakona, ne izboljšanja šolskih razmer in sploh ničesar. Pa ne le, da ono samo nič ne stori v dosego teh smotrov, ono niti ne simpatizuje z našimi bojevniki in se še prav močno boji, ko bi kedo le sumil, da goji tudi ono simpatije do onih, ki bi radi pribojevali tudi nam učiteljem boljše čase.

To nam pove izjava, koja je objavilo tamošnje učiteljsko društvo, oziroma njega predsednik v 26. št. Slov. Gospodarja. Tam pravi, da učitelji ljutomerskega okraja niso „Jungovci“, da „Učit. Tovarš“ ni njih glasilo in da oni niso člani „Lehrerbunda“.

Da sta bila „Gospodar“ in za njim „Slovenec“ te izjave posebno vesela, nam ni treba naglašati, kakor tudi ne, da si v Gradcu in drugod želijo mnogo takih zadovoljnih učiteljev.

Vprašati se pa moramo: Veljajo li za tamošnji okraj res drugačni zakoni, kot za nas? Ali so morebiti tamošnji tovariši tako skromni, da mislijo, da je sedanji njihov položaj primeren njihovem delu in njihovi vrednosti; ali so pa tako zastareli, da se bojijo vsake spremembe?

Ko bi le ne bi protestirali, če bi nam učna uprava hotela nakloniti kakšen poboljšek! Tako zaslepljeni tovariši so vredni pomilovanja.

Nadučitelj na dvorazrednici v Savinjski dolini želi menjati s tovarišem katerega si bodi okraja. Naslov pove uredništvo „Učiteljskega Tovarša“, kamor se naj pošiljajo ponudbe do 1. avgusta 1902.

Nagačene živali. Več lepo in naravno nagačenih ptic in štirinogatih živali za privatne in javne zbirke in šole ima po prav nizki ceni na prodaj Anton Goddec, učitelj v Ljubljani pri Mariboru n. D. Isti izvršuje tudi vsa v to stroko spadajoča dela.

Prošnja. P. i. gg. c. kr. okrajne šolske nadzornike vljudno prosim, da mi ali sami ali pa kak ud posameznih okrajnih učiteljskih konferencij poroča o temah in tezah, ki so se obravnavale, oziroma vsprejele pri letošnjih okrajnih učiteljskih konferencijah, da se potem iste objavijo v Letopisu Slovenske Šolske Matice.

Jakob Dimnik

odbornik „Slovenske Šolske Matice“.

Somišljenike prosimo, da nam poročajo o letošnjih okrajnih učiteljskih konferencijah v posameznih okrajih. Najbolje bi bilo, da na dan konferencije predsednik dotičnega učiteljskega društva določi poročevalca za naš list.

Prošnja. Sl. šolska vodstva, katera bodo izdala koncem šolskega leta „letna poročila“ prosimo, da nam pošljejo po eden izvod za „Šolski muzej“.

Oglas.

Pripravljalni odbor za prireditve „Zavezinega“ zborovanja v Trstu vabi vse one g. tovariše in gospice tovarišice, ki se mislijo istega udeležiti in ki žele imeti prenočišča, da se prijavijo najkasneje do 5. avgusta pri tovarišu Antonu Grmeku pri Sv. Ivanu blizu Trsta. Ravno tako naj se zglase pri istem gospodu z vposlanim zneskom 3 K oni, ki se udeležijo banketa.

Voznja po morju v Benetke stane tje in sem le 5 K. Da bode vedel odbor, koliko bode izletnikov, naj se blagovole prijaviti vsi izletniki in pošljejo navedeni znesek. Splošna želja je, da ostanemo v Benetkah dva dni.

Pripravljalni odbor.

Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Št. 1269

Kranjsko.

Na jednorazrednici v Trnvi je učno mesto popolniti. Prošnje so vlagati semkaj do dne 3. avgusta 1902.

C. kr. okr. šolski svet v Postojni, dne 2. julija 1902.

Št. 1269

Na jednorazrednici na Planini je učno mesto stalno popolniti. Prošnje so vlagati semkaj do dne 26. julija 1902.

C. kr. okr. šolski svet v Postojni, dne 24. junija 1902.

Št. 384

Na enorazredni ljudski šoli v Skaručini je stalno ali začasno oddati mesto učitelja-voditelja s postavnimi prijemki.

Prošnje pravilno opremljene je poslati službenim potom tukajšnjemu uradu do 31. julija 1902.

C. kr. okr. šolski svet v Kamniku, dne 26. junija 1902.

Št. 443

Na enorazrednicah na Preloki in v Radencih sta službi učitelja-voditelja stalno ali začasno popolniti. Postavna plača in prosto stanovanje.

Prošnje vlagati je do 25. julija 1902 pri c. kr. šolskem svetu v Črnomlju.

C. kr. okr. šolski svet v Črnomlju, dne 28. junija 1902.

„Učiteljski Tovarš“ izhaja 1., 10. in 20. dne vsakega meseca ter stoji vse leto 8 K, pol leta 4 K, četrta leta 2 K. Spisi naj se blagovolijo pošiljati samo pod naslovom: Uredništvo „Učiteljskega Tovarša“ v Ljubljani. Naročnino pa prejema g. Frančišek Crnagoj, nadučitelj v Ljubljani (Barje). — Vse pošiljatve naj se pošiljajo franko. — Oznanila in poslanice se računajo za stran 30 K, pol strani 16 K, $\frac{1}{3}$ strani 10 K, $\frac{1}{4}$ strani 8 K, $\frac{1}{8}$ strani 4 K; manjši inserati po 20 h petit-vrsta. Večkratno objavljenje po dogovoru. Priloge poleg poštnine 6 K.